15
57

Evangélikus
Hittudományi
Egyetem

Doktori kurzus
2023/24/2. félév
Ószövetség Tanszék

The Biblical Israel and the nations / A bibliai Izrael és a népek

Téma: Az ókori Izrael nem elszigetelten élt a világban, így reflektálnia kellett a szomszéd népekhez fűződő kapcsolatára. Ez a sokrétű viszonyulás gazdag lenyomatot hagyott az Ószövetségben. A kurzus ezt a témát járja körül - kitekintéssel a történettudomány, vallástudomány és a régészet szakterületeire is.

1. Angol nyelvű kurzus

Cím: The Philistines on the Horizon of the Biblical Israel

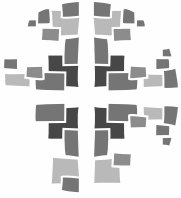
Oktató: Prof. Dr. Wolfgang Zwickel (Johannes Gutenberg Universität Mainz)

Időpontok: 2024. 04. 23 – 24.

Tematika: A filiszteus civilizáció jellege, valamint bibliai reprezentációjának kérdései képezik a két szemináriumi ülés gerincét, az előadás pedig a legjelentősebb filiszteus város, Gáza történetét vázolja.

A kurzus e részét Prof. Dr. Wolfgang Zwickel tartja három szemináriumi óra (blokk) és egy előadás formájában. A szemináriumi ülések időpontja: 2024. 04. 23. és 04. 24., az előadás időpontja 2024. 04. 24. – a szemináriumi üléseket követően.

Szakirodalom: Gitin, S. - Mazar, A. – Stern, E. (szerk.): Mediterranean Peoples in Transition, Israel Explorational Society, Jerusalem, 1998, 140-161.

15
57

Evangélikus Hittudományi Egyetem

Killebrew, A.: Biblical Peoples and ethnicity, Society of Biblical Literature, Atlanta/GA, 2005, 197-246.

Kőszeghy Miklós: Föld alatti Izrael, L'Harmattan, Budapest, 2014, 103-117.

Kreditek: A kurzus felvétele, részvétel a kurzuson: 3 kredit

Aktív részvétel a kurzuson (hozzászólás): + 3 kredit

Írásbeli referátum, beadandó dolgozat készítése angol vagy német nyelven: +
4 kredit

2. Magyar nyelvű kurzus

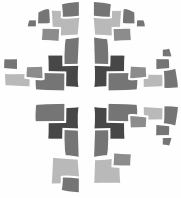
Cím (1/2): Izrael és szomszédjai a babiloni fogság előtti időszakban

Oktató: Prof. Dr. Kőszeghy Miklós (EHE)

Időpont: 2024. 05. 21.

A kurzus e részében az Izrael közvetlen szomszédságában található három királyság, Ammón, Móáb és Edóm történetét tekintjük át. Ezen felül rövid elemzést nyújtunk a velük foglalkozó prófétai passzusokról.

A kurzus e részét Prof. Dr. Kőszeghy Miklós tartja, két szemináriumi blokk időtartamban.

15
57

Evangélikus Hittudományi Egyetem

Tematika:

1. blokk: A transzjordániai szomszédok: geopolitika, történelem, anyagi kultúra
2. blokk: A hérentől Salamon feleségeiig: vallástörténeti áttekintés, a szomszéd népek ellen mondott próféta orákulumok (különös tekintettel Ámós és Jeremiás könyveire)

Szakirodalom:

Hodossy-Takács Előd: Vaskori királyságok a Jordántól keletre, in: Kőszeghy Miklós: Föld alatti Izrael, L'Harmattan, Budapest, 2014, 295-332.

Killebrew, A.: Biblical Peoples and ethnicity, Society of Biblical Literature, Atlanta/GA, 2005, 93-148.

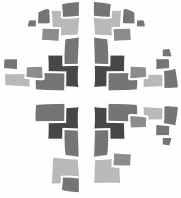
Kőszeghy Miklós: Ammón – egy kisállam a Jordánon túl, Ókor – folyóirat az antik kultúráról 21/1, 2021, 3-10.

Cím (2/2): A bibliai Izrael teológiai megfontolásai a szomszédos népekkel kapcsolatban

Oktató: Dr. Varga Gyöngyi (EHE)

Időpont: 2024. 05. 21.

A kurzust lezáró utolsó szemináriumi blokkban az Ószövetség tanúságtételeit vizsgáljuk meg Izrael „nemzetközi” tapasztalataival összefüggésben. Milyen teológiai megfontolások következnek a bibliai Izrael sok évszázados történelmi tapasztalataiból a szomszédos népekre, a hódító nagybirodalmakra nézve?

15
57

Evangélikus Hittudományi Egyetem

Szakirodalom:

Bezzel, H. – Becker, U. – de Jong, M.: Prohecy and Foreign Nations, FAT2, 135, Mohr Siebeck, Tübingen, 2022, 1-9.

Karasszon István: Az Ószövetség teológiai üzenete, L'Harmattan, Budapest, 2021, 226-229.

Brueggemann, Walter: Az Ószövetség teológiája, Exit, Kolozsvár, 2012, 603-644.

Varga Gyöngyi: JHWH-hit külföldön? In: Orosz, Gábor Viktor (szerk.): Teológia és határok, Luther Kiadó, Budapest, 2020, 55-71.

A három blokkban tartandó magyar nyelvű kurzus kreditértéke:

A kurzus felvétele, részvétel a kurzuson: 1 kredit

Aktív részvétel a kurzuson (hozzászólás): + 2 kredit

Írásbeli referátum, beadandó dolgozat készítése angol vagy német nyelven: + 3 kredit